

**Ecologisch werkprotocol
plangebied Insulindeblok,
Amsterdam
- concept -**

Colofon

Titel	Ecologisch werkprotocol plangebied Insulindeblok, Amsterdam
Projectnummer	I2408
Opdrachtgever	D. van Geemen & Zn BV Oosterweg M20 I482 AJ PURMER
Datum	19 februari 2013
Status rapport	concept
Bestand	I2408 conc.wpd
Opdrachtnemer	De Groene Ruimte BV Postbus 400 6700 AK Wageningen tel. 0317-423969 fax 0317-418758 dgr@dgr.nl www.dgr.nl
Handtekening voor akkoord directie	Naam : ir. P.A.F.M. Reijbroek Handtekening:
Auteursrecht	De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).
Aansprakelijkheid	Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL PLANGEBIED INSULINDEBLOK, AMSTERDAM

Inhoud

Aanleiding	2
Werkwijze en afbakening	2
Aanwezige beschermde soorten	3
Effecten werkzaamheden	3
Ecologisch werkprotocol	3
Samenvatting maatregelen	6
Bronnen	6

Aanleiding

Voor het plangebied Insulindeblok te Amsterdam is een herinrichting gepland. De aanwezige bebouwing wordt gesloopt en er wordt nieuwbouw gerealiseerd. De start van de sloop is gepland in september 2013 en de start van de nieuwbouw begin 2014.

Het plangebied ligt aan respectievelijk de Riouwstraat, Insulindeweg, Celebesstraat en Tweede Atjeehstraat. In het plangebied is bebouwing met een binnenplaats aanwezig. Luchtfoto's met een aanduiding van de ligging van het plangebied en een foto van de bebouwing zijn achterin deze notitie opgenomen.

In mei 2012 is een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd (De Groene Ruimte, 2012a). Daarbij is vastgesteld dat in het plangebied mogelijkheden aanwezig zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van vogels. Voor het vaststellen van het aantal, de aard en de functie van de verblijfplaatsen voor vleermuizen en vogels is nader onderzoek uitgevoerd (De Groene Ruimte, 2012b). In het plangebied zijn jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw vastgesteld.

Werkwijze en afbakening

Tijdens een telefonisch overleg op 11 januari 2013 is door de opdrachtgever een zo concreet mogelijke planning van de werkzaamheden (werkzaamheden en periode) aangeleverd en zijn mogelijke ecologische maatregelen en voorzieningen besproken ten behoeve van Gierzwaluwen (ophangen vervangende voorzieningen en voorzieningen in de nieuwbouw).

Alvorens een definitieve versie van het ecologisch werkprotocol op te stellen, is een concept ter beoordeling aan de opdrachtgever toegezonden. *Aan de hand van de reactie van de opdrachtgever is het definitieve protocol opgesteld.*

In dit werkprotocol zijn maatregelen beschreven om negatieve effecten te beperken en/of te voorkómen (mitigerende maatregelen) en de functionaliteit ook op termijn te waarborgen. De maatregelen zijn toegesneden op de lokale situatie, de voorgenomen ingreep en de vastgestelde vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten. Voor het opstellen van de maatregelen is de soortenstandaard Gierzwaluw van Dienst Regelingen (Ministerie van EL&I) geraadpleegd (Dienst Regelingen, 2011).

De initiatiefnemer is er te allen tijde verantwoordelijk voor, dat de ingreep plaatsvindt op een zodanige wijze dat de Flora- en faunawet niet wordt overtreden; hij is er ook verantwoordelijk voor dat de functionaliteit van het plangebied voor de aanwezige soorten duurzaam wordt gegarandeerd (op individueel niveau).

Daarom is het van groot belang om de naleving van het ecologisch werkprotocol goed te documenteren, zodat aangetoond kan worden dat volgens het werkprotocol is gehandeld. Verder dient het uitvoerend personeel (toezichthouders, uitvoerende aannemer en eventuele directie UAV) op de hoogte te zijn van het ecologisch werkprotocol en voldoende geïnstrueerd

te zijn over naleving van het protocol en het gebruik van het terrein door de beschermde soorten.

Aanwezige beschermde soorten

Gierzwaluw

Tijdens het nader onderzoek is vastgesteld dat er drie jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw aanwezig zijn in het plangebied.

Overige beschermde soorten

In het plangebied zijn mogelijkheden voor vogels om te broeden. Verder kunnen Bosmuis, Gewone pad en Bruine kikker voorkomen op de binnenplaats. Andere (streng) beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

Effecten werkzaamheden

De werkzaamheden hebben de volgende effecten.

- Door de sloop van de bebouwing verdwijnen de jaarrond beschermde nestplaatsen van Gierzwaluw in het plangebied.
- Door de herinrichtingswerkzaamheden worden mogelijk aanwezige broedgevallen verstoord.
- Door het verwijderen van het groen op de binnenplaats wordt het leefgebied van Bosmuis, Gewone pad en Bruine kikker verstoord.
- In de omgeving van het plangebied, bijvoorbeeld in de spoorbermen, worden Huisspitsmuis en Egel verwacht. De werkzaamheden hebben geen effect op de (leefgebieden van de) soorten.

Ecologisch werkprotocol

Om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen, worden maatregelen uitgevoerd. Deze maatregelen staan hieronder per soort(groep) beschreven. Het uitvoeringsmoment van de afzonderlijke maatregelen hangt nauw samen met alle andere maatregelen. Verschuiven in de tijd van één maatregel betekent dat voor alle andere maatregelen de consequenties daarvan moeten worden nagegaan.

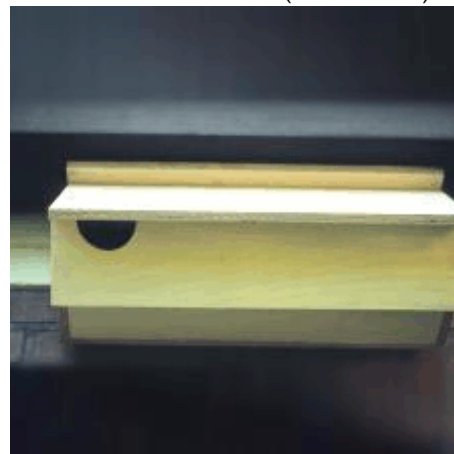
De planning en uitvoering van de werkzaamheden zullen worden begeleid door een deskundig ecooloog. Deze ecooloog zal tijdens de uitvoering van de werkzaamheden (sloop en nieuwbouw) beschikbaar zijn voor vragen.

Gierzwaluw

Tijdelijke voorzieningen

Gierzwaluwen gebruiken hun nestplaatsen in de periode eind april tot en met half augustus. De sloopwerkzaamheden worden in september 2013 gestart. Dit is nadat de dieren zijn vertrokken. Voor elke aan te tasten verblijfplaats moeten minimaal vijf nieuwe verblijfplaatsen worden gerealiseerd (Dienst Regelingen, 2011). Om het aantal mogelijkheden voor Gierzwaluw in 2014 op peil te houden, worden 15 nestkasten voor Gierzwaluw in de directe omgeving (zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaatsen) opgehangen. Geschikte voorzieningen zijn houten nestkasten met een asymmetrische invliegopening (bijvoorbeeld 'nestkast Gierzwaluw' van Vivara; zie bijgevoegde afbeelding. Afmeting 49 x 21,5 x 22 cm). De tijdelijke voorzieningen kunnen bijvoorbeeld aan de noordelijke gevels van de naburige huizen aan de Tweede Atjeehstraat worden bevestigd.

Nestkast Gierzwaluw (bron: Vivara)

Specificatie tijdelijke verblijfplaatsen

Voorzieningen	Aantal	Locatie
Nestkast Gierzwaluw (Vivara)	15	Noordelijke gevels Tweede Atjeehstraat

Voorzieningen nieuwbouw

Om de mogelijkheden voor Gierzwaluw na de werkzaamheden op hetzelfde niveau terug te brengen, worden in de gevels van de nieuwbouw voorzieningen voor Gierzwaluw aangebracht. Voor elke aan te tasten verblijfplaats moeten minimaal vijf nieuwe verblijfplaatsen worden gerealiseerd (Dienst Regelingen, 2011). De vijftien verblijfplaatsen worden aangebracht op locaties die vergelijkbaar zijn met de oorspronkelijke locaties. De voorzieningen worden bijvoorbeeld in clusters van drie voorzieningen op vijf locaties in de noordelijke of oostelijke gevels aangebracht. De invliegopeningen worden zo hoog mogelijk, maar op tenminste drie meter hoogte gerealiseerd, zodat een vrije uitvliegruimte ontstaat van tenminste 3 meter hoog en 1 meter breed.

Geschikte voorzieningen zijn inbouwstenen (variant zichtbaar of verborgen, Vivara; zie bijgevoegde afbeeldingen. Afmeting 31 x 17 x 17 cm. Bij de verborgen variant is aan de buitenzijde uitsluitend een invliegopening van 3 x 7 cm zichtbaar).

Specificatie verblijfplaatsen nieuwbouw

Voorzieningen	Aantal	Locatie
Inbouwkasten Gierzwaluw	15	Op minimaal 3 meter hoogte aanbrengen in de noordelijke of oostelijke gevels van de nieuwbouw

Inbouwsteen Gierzwaluw zichtbaar
(bron: Vivara)

Inbouwsteen Gierzwaluw verborgen
(bron: Vivara)

Overige soorten

Broedgevallen mogen niet worden verstoord. Daarom wordt het plangebied in de periode februari tot en met november kort voor aanvang van de werkzaamheden door een deskundig ecooloog gecontroleerd op het vóórkomen van broedgevallen. Als deze worden vastgesteld, wordt voorkómen dat de broedgevallen worden verstoord door het nemen van voorzorgsmaatregelen of het uitstellen van de werkzaamheden. Daarnaast worden maatregelen uitgevoerd om broedgevallen in de bebouwing te voorkomen. In de bebouwing kunnen broedgevallen ontstaan van Huismus, Merel, mezen, kauwen en duiven. Deze broedgevallen kunnen worden voorkómen door leegstaande woningen goed af te sluiten. Broedgevallen van Kauw kunnen aanwezig zijn in de schoorstenen. In september is Kauw uitgebroed en kunnen de schoorstenen worden verwijderd. Broedgevallen in het groen op de binnenplaats kunnen worden voorkómen door het groen in de wintermaanden (december of januari) te verwijderen.

Het groen op de binnenplaats wordt bij voorkeur verwijderd in de wintermaanden of in het najaar. Als het groen wordt verwijderd in het najaar (september of oktober), kan de aanwezige fauna (Gewone pad, Bruine kikker en Bosmuis) worden ontzien door het groen te verwijderen in de richting van het te behouden deel van de binnenplaats.

De werkzaamheden en de materialenopslag worden beperkt tot het (netto) plangebied, zodat de bestaande, te handhaven elementen niet worden aangetast. Dit betekent dat er onder andere dat er geen opslag van materialen plaatsvindt in het groen van de te behouden binnenplaats.

Als er tijdens de werkzaamheden onverwacht andere streng beschermde soorten worden aangetroffen, dan wordt de deskundig ecooloog direct geïnformeerd; in overleg wordt gekeken hoe overtreding van de Flora- en faunawet kan worden voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door het verplaatsen van dieren. Bij vaststelling van overige soorten van tabel 3 van de FF-wet wordt contact opgenomen met Dienst Regelingen (Ministerie van EZ).

Samenvatting maatregelen

In onderstaande tabel zijn de maatregelen en werkzaamheden per periode samengevat.

Periode	Betreft	Inhoud maatregel - opmerking
Gehele periode	Begeleiding	Alle werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Maatregelen registreren en rapporteren (door ecooloog) ten behoeve van verantwoording (ook achteraf).
Gehele periode	Voorkomen verstoring broedgevallen	- Een week voor aanvang van de werkzaamheden (sloop en groen verwijderen) een veldcheck (laten) uitvoeren op aanwezigheid van broedgevallen. - Woningen bij leegstand goed afsluiten.
Voor april 2014	Aanbrengen tijdelijke voorzieningen	Aanbrengen 15 tijdelijke kasten voor Gierzwaluw (houten nestkast Gierzwaluw Vivara) aan de noordelijke gevel van de Tweede Atjeehstraat.
Tijdens ontwerp en realisatie nieuwbouw	Aanbrengen permanente voorzieningen	Overleg met architect over inbouwen 15 permanente voorzieningen (zichtbaar of verborgen) voor Gierzwaluw.

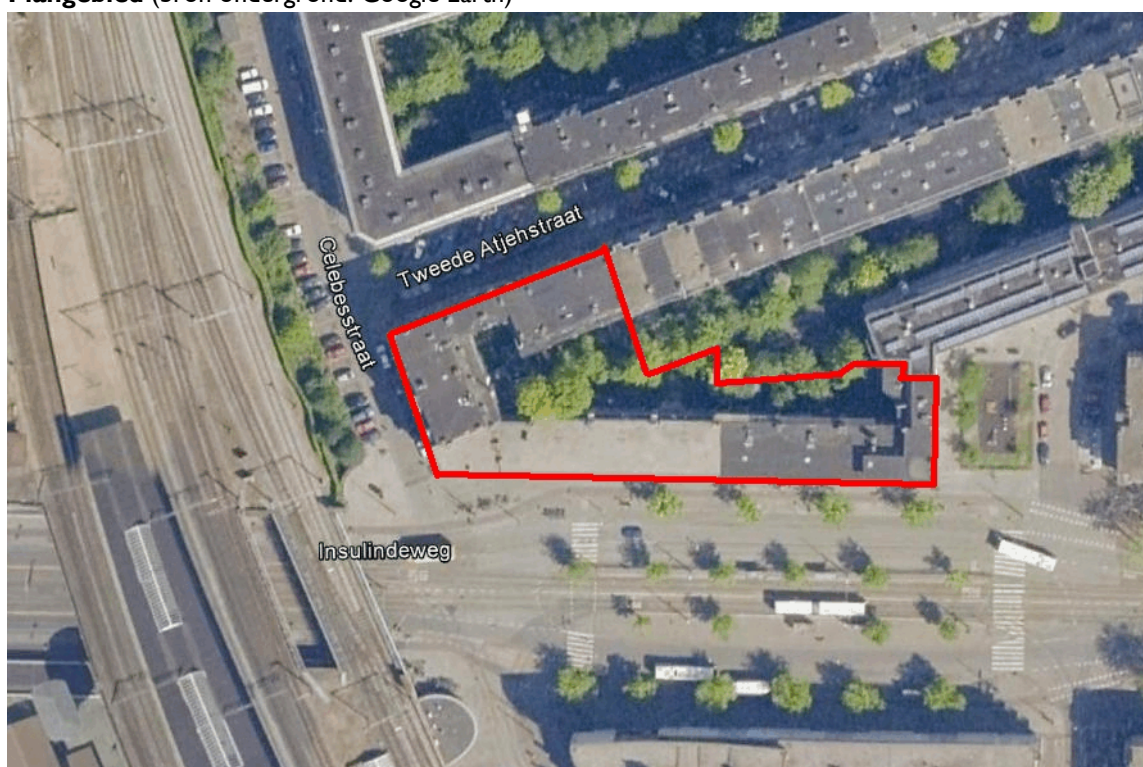
Bronnen

- De Groene Ruimte**, 2012a. *Quickscan plangebied Insulindeweg, Amsterdam*. De Groene Ruimte, Wageningen (projectnr. 12346).
- De Groene Ruimte**, 2012b. *Nader onderzoek Insulindeblok, Amsterdam*. De Groene Ruimte, Wageningen (projectnr. 12364).
- Dienst Regelingen**, 2011. *Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus**. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.

Ligging plangebied in z'n omgeving (bron ondergrond: Google Earth)

Plangebied (bron ondergrond: Google Earth)

Plangebied

Binnenplaats van de huizen aan de Insulindeweg

Nesten van Gierzwaluw in plangebied (gele stip) en zoeklocatie tijdelijke voorzieningen (blauwe lijn; bron ondergrond: Google Earth)

